

ПАРАДОКСИ НА РЕЛИГИОЗНОСТТА В БЪЛГАРИЯ

(СРАВНИТЕЛНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ДВЕ НАЦИОНАЛНИ ПРЕДСТАВИТЕЛНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ, ПРОВЕДЕНИ ПРЕЗ 1998 и 2018 г. ПО МЕЖДУНАРОДНА МЕТОДИКА И АКАДЕМИЧНИ СТАНДАРТИ)

ИЗСЛЕДВАНИЯТА:

Вид: национални представителни изследвания, проведени в рамките на Международната програма за социални изследвания (*International Social Survey Program – ISSP* – www.issp.org), по която работят 52 страни от 5 континента.

Методика и инструментариум: дело на международни колективи под ръководството на проф. Том Смит от Чикагския университет, САЩ

Обхват: **1093** (1998 г.) и **1023** (2018 г.) пълнолетни български граждани от цялата страна на 18 и повече години.

Теренна работа:

1998 г. – Агенция за социални анализи (АСА), представител за България в програмата ISSP;

2018 г. - Национален статистически институт (НСИ);

Национален координатор: Доц. д-р Лилия Димова, АСА

Финансиране: **1998 г.** - Фондация “ТОЛЕРАНТНОСТ”

2018 г. - МОН в рамките на проект „Европейското социално изследване в България“, включен в НПКНИИ

Научен изпълнител на проекта 2018г.: Консорциум *ESS ERIC-Bulgaria* в състав- УНСС – водеща организация, ИИОЗ при БАН, АСА, СИБ, БСА, НСИ.

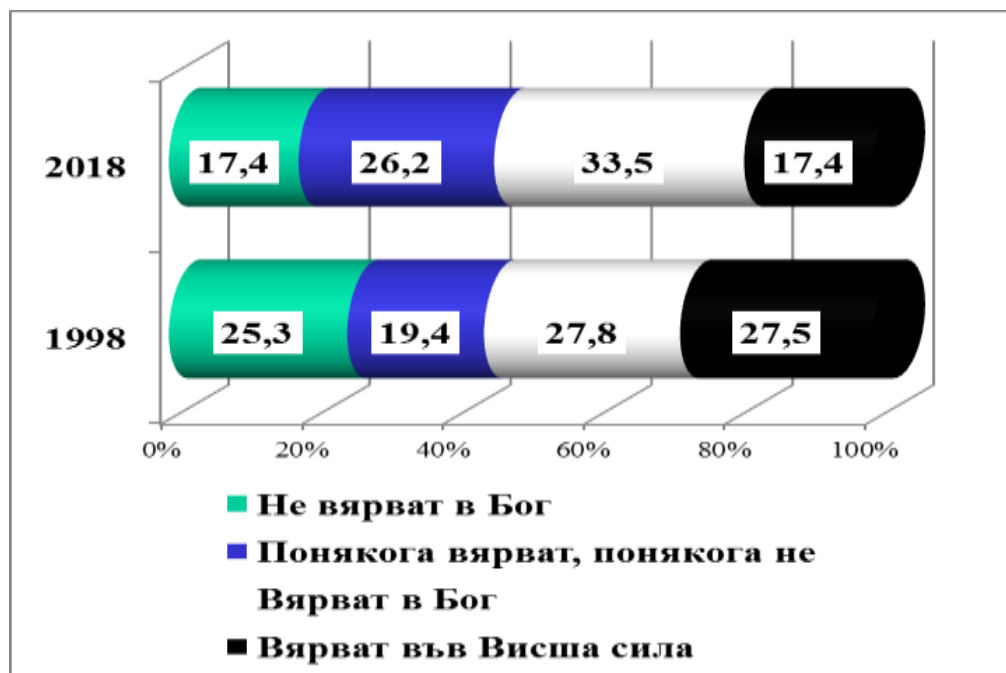
ОСНОВНИ КОНСТАТАЦИИ И ИЗВОДИ

- За две десетилетия изобщо не са настъпили промени в структурата на вероизповеданията в България – 74 % се самоопределят като православни християни, 10 % - мюсюлмани, 3 % изповядват други религии, а 13 % са атеисти.
- Без промяна е и убедеността, че съществува Бог, който е загрижен за всяка човешко същество – всеки трети мисли така (34%), докато на обратното мнение са също почти толкова (30%)
- Вярата в Бог обаче е станала малко по-масова за 20 години – от 28% през 1998г. до 34% пред 2018г., докато вярата във Висша сила е намаляла значително – от 28% на 17%.
- Почти две трети от българите не вярват нито в рай (64% към 58%), нито в ад (64% към 59%), нито в религиозни чудеса (трайно 60%).
- Още по-парадоксално е неверието в отвъдното при двете основни религии – за две трети от православните християни рай, ад или религиозни чудеса не съществуват; това е така за по-малко мюсюлмани - за всеки трети, но! има значителен спад на невярващите (от 42 до 32%) за сметка на вярващите в отвъдното мюсюлмани (от 29 на 45 %).
- Българските граждани са по-скоро декларативно, отколкото поведенчески религиозни – над две трети (устойчиво 68%) от православните християни

почти никога не се молят, почти толкова са били и мюсюлманите през 1998г. (62%), но 20 години по-късно този дял спада на 42% за сметка на онези мюсюлмани, които се молят почти ежедневно – от 16% през 1998г. на 30% през 2018г.

- За 20 години недоверието в институциите трайно и значително надвишава доверието – да не вярват на парламент, съд, образователна система се е превърнало в национална черта на българските граждани. Най-широко разтворена е ножицата доверие - недоверие към съда и съдебната система - през 1998г. съотношението е 1:8, достигайки до 1:13 през 2018г.
- Всеки четвърти български гражданин поддържа скептицизма си и към Църквата и религиозните организации в България цели 2 десетилетия, тонът през 2018г. малко поомеква но все още едва 13% вярват на църковните институции.
- Християните масово възприемат хомосексуализма като нещо нередно и винаги грешно от (63% през 1998г. и 70% през 1998г.); мюсюлманите са още по-крайни – категорично го отричат 74% през 1998г., и цели 90% през 2018г.
- Сериозен спад на одобрение бележи класическата джендър и християнска парадигма „Работата на мъжа е да печели пари, а на жената – да се грижи за дома и семейството“ - от 65% през 1998г до 29% през 2018г.
- Най-фрапиращи са констатациите от дълбочинните анализи по оста вероизповедание – религиозност – вяра в Бог. Налага се изводът, че да си православен християнин или да си мюсюлманин е повече въпрос на идентичност, отколкото на религиозна вяра.

ВЯРА В БОГ ПО ГОДИНИ

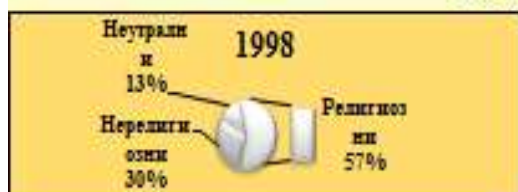

Парадоксите:

вероизповедание \neq религиозност \neq вяра в Бог

Православни християни

Религиозност

Религиозна вяра

Има Бог, който е загрижен за всяко живо същество

www.asa-bg.org

Парадоксите:

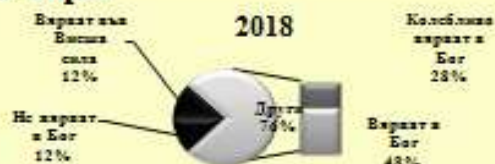
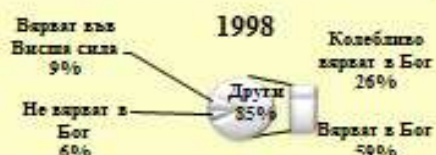
вероизповедание \neq религиозност \neq вяра в Бог

Мюсюлмани

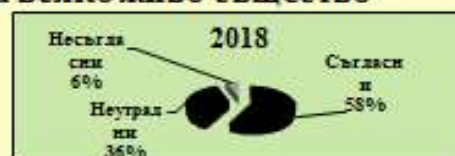
Религиозност

Религиозна вяра

Има Бог, който е загрижен за всяко живо същество

www.asa-bg.org